

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 25 kwietnia 1984 r.

w sprawie szczegółowych zasad finansowania i przyznawania świadczeń z Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej.

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 29 grudnia 1983 r. o Państwowym Funduszu Aktywizacji Zawodowej (Dz. U. Nr 75, poz. 334) zarządza się, co następuje:

§ 1. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) „organ administracji” — terenowy organ administracji państwowej, wykonujący pośrednictwo pracy,
- 2) „fundusz” — Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej,
- 3) „najniższe wynagrodzenie zasadnicze” — najniższe wynagrodzenie zasadnicze pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach pracy za pełny miesięczny wymiar czasu pracy, w wysokości określonej przez Radę Ministrów w odrębnych przepisach,
- 4) „przeciętne wynagrodzenie” — wynagrodzenie miesięczne obliczone według zasad określonych dla ustalenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, z wyłączeniem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych,
- 5) „propozycja odpowiedniej pracy” — propozycję pracy, do której osoba czasowo pozostająca bez pracy ma przygotowanie zawodowe,
- 6) „propozycja odpowiedniej pracy zastępczej” — każdą pracę, którą osoba czasowo pozostająca bez pracy może wykonywać bez przygotowania zawodowego lub po uprzednim krótkotrwałym przygotowaniu zawodowym bądź po przekwalifikowaniu.

§ 2. 1. Ze środków funduszu mogą być refundowane wydatki na wynagrodzenia dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy, przygotowujących zawodowo, oraz składki na ubezpieczenia społeczne za tych pracowników, jeżeli są przekwalifikowywani w związku z uruchomieniem produkcji:

- 1) materiałów, półfabrykatów, części i zespołów do produktu finalnego, dotychczas nie produkowanych przez zakład,

- 2) nowej grupy wyrobów finalnych przeznaczonych na zaspokojenie potrzeb rynku i na usługi dla ludności.

2. Pracownicy w okresie przygotowania zawodowego otrzymują wynagrodzenie w wysokości 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

3. Przygotowanie zawodowe pracowników może być finansowane ze środków funduszu przez okres nie dłuższy niż trzy miesiące.

4. Środki funduszu na finansowanie przygotowania zawodowego pracowników przyznaje organ administracji właściwy ze względu na siedzibę uspołecznionego zakładu pracy.

§ 3. 1. Pracownikom, którzy po ukończeniu przygotowania zawodowego uzyskują wynagrodzenie niższe od pobieranego przed przekwalifikowaniem, przysługuje dodatek wyrównawczy obliczony na zasadach stosowanych przy ustalaniu dodatków wyrównawczych do wynagrodzeń, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 297 pkt 2 Kodeksu pracy.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, wypłaca się przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy.

§ 4. 1. Ze środków funduszu przeznaczonych na finansowanie przygotowania zawodowego uczniów szkół zawodowych i młodocianych pracowników uspołecznionych zakładów pracy są refundowane wydatki na:

- 1) ekwiwalenty pieniężne wypłacane uczniom szkół zawodowych dla niepracujących w okresie praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych lub w uspołecznionych zakładach pracy, odbywanej na podstawie umowy zawartej pomiędzy szkołą a uspołecznionym zakładem pracy,
- 2) wynagrodzenia wypłacane młodocianym pracownikom uspołecznionych zakładów pracy, zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, oraz składki na ubezpieczenie społeczne za tych pracowników.

2. Środki funduszu, o których mowa w ust. 1, przyznaje organ administracji właściwy ze względu na siedzibę uspołecznionego zakładu pracy lub szkoły prowadzącej warsztat szkolny.

3. Wysokość ekwiwalentów pieniężnych i wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1, ustala się na podstawie odrębnych przepisów.

§ 5. 1. Ze środków funduszu mogą być wypłacane zasiłki dla młodocianych pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach pracy w celu przygotowania zawodowego, jeżeli:

- 1) dochód na jednego członka w rodzinie pracownika młodocianego nie przekracza miesięcznie kwoty najniższego wynagrodzenia zasadniczego,
- 2) przebywają w zakładach specjalnych, w domach dziecka lub w innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zapewniających całkowitą opiekę.

2. Zasiłki, o których mowa w ust. 1, wypłacane są niezależnie od wynagrodzenia pobieranego przez pracownika.

3. Dochód na osobę w rodzinie pracownika młodocianego ustala się według zasad stosowanych przy ustalaniu wysokości zasiłku rodzinnego.

4. Zasiłki przyznaje organ administracji na wniosek uspołecznionego zakładu pracy.

§ 6. 1. Zasiłek, o którym mowa w § 5, przyznaje się raz na kwartał.

2. Wysokość zasiłku wynosi od 60% do 80% najniższego wynagrodzenia zasadniczego.

3. Organ administracji może w szczególnie uzasadnionych wypadkach podwyższyć zasiłek do wysokości najniższego wynagrodzenia zasadniczego.

§ 7. Młodociany pracownik traci prawo do zasiłku w razie:

- 1) nieprzestrzegania regulaminu pracy,
- 2) zaniechania nauki w szkole lub opuszczenia bez usprawiedliwienia choćby jednego dnia zajęć szkolnych.

§ 8. 1. Ze środków funduszu przeznaczonych na finansowanie przygotowania zawodowego osób czasowo pozostających bez pracy mogą być finansowane zasiłki szkoleniowe oraz koszty szkolenia, zakwaterowania i przejazdów osób czasowo pozostających bez pracy, zamieszkałych na terenie działania organu administracji, organizowane przez ten organ w razie:

- 1) niemożności uzyskania pracy z powodu braku kwalifikacji zawodowych,
- 2) konieczności zmiany kwalifikacji w związku ze stałym lub okresowym brakiem propozycji pracy odpowiadających ich kwalifikacjom,
- 3) niemożności wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

2. Ze środków funduszu może być finansowane również przygotowanie zawodowe osób czasowo pozostających bez pracy, zamieszkałych poza terenem działania organu administracji organizującego szkolenie, jeżeli dojazd z miejsca zamieszkania do przyszłego miejsca pracy i z powrotem publicznym środkiem lokomocji nie przekracza dwóch godzin.

§ 9. 1. Osobom czasowo pozostającym bez pracy, przygotowywanym zawodowo, które w okresie ostatnich trzech lat przepracowały w uspołecznionych zakładach pracy łącznie co najmniej 24 miesiące, przysługuje przez okres przygotowania zawodowego zasiłek w wysokości 80% przeciętnego wynagrodzenia pobieranego w ostatnim uspołecznionym zakładzie pracy. Zasiłek nie może być niższy od najniższego wynagrodzenia zasadniczego i nie może przekraczać trzykrotnej jego wysokości.

2. Staż pracy, o którym mowa w ust. 1, skraca się do 6 miesięcy dla:

- 1) kobiet, które w ostatnich trzech latach wychowywały dzieci w wieku do lat 6,
- 2) absolwentów szkół ponadpodstawowych, którzy w ostatnich trzech latach ukończyli szkołę.

3. Do stażu pracy, o którym mowa w ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2, zalicza się zasadniczą służbę wojskową i jej formy zastępcze.

§ 10. 1. Osobom czasowo pozostającym bez pracy, przygotowywanym zawodowo, które dotychczas nie pracowały, przysługuje zasiłek w wysokości najniższego wynagrodzenia zasadniczego.

2. Mężczyznom przygotowywanym zawodowo, zwolnionym z zasadniczej służby wojskowej lub jej form zastępczych, którzy przed powołaniem do służby nie pozostawali w stosunku pracy lub otrzymywali wynagrodzenie niższe od dwukrotnej kwoty najniższego wynagrodzenia zasadniczego, przysługuje zasiłek w wysokości 80% dwukrotnej kwoty najniższego wynagrodzenia zasadniczego.

3. Osobom czasowo pozostającym bez pracy, przygotowywanym zawodowo, z powodu niemożności wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie, w okresie przygotowania zawodowego przysługuje zasiłek w wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia pobieranego w ostatnim uspołecznionym zakładzie pracy.

§ 11. 1. Osobom czasowo pozostającym bez pracy, przygotowywanym zawodowo, przysługuje na zasadach przewidzianych dla pracowników:

- 1) dodatek pieniężny na członków rodzin w wysokości zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia zakładów społecznych służby zdrowia,
- 3) karty zaopatrzenia w artykuły reglamentowane.

2. Podstawą do korzystania ze świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia i kart zaopatrzenia jest wydane na okres 1 miesiąca zaświadczenie organu administracji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby przygotowywanej zawodowo.

3. Zasiłek oraz dodatek pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wypłaca się z dołu w okresach miesięcznych.

4. Jeżeli osoba przygotowywana zawodowo bezpośrednio przed podjęciem szkolenia pozostawała bez pracy co najmniej przez 14 dni, może otrzymać zaliczkę na poczet zasiłku, o którym mowa w § 9 i 10, w wysokości 50% tego zasiłku.

5. Za każdy dzień nie usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach szkoleniowych zasiłek, o którym mowa w § 9 i 10, zmniejsza się o 1/30 jego wysokości.

§ 12. 1. Przygotowanie zawodowe osób czasowo pozostających bez pracy nie powinno trwać dłużej niż sześć miesięcy.

2. W wypadkach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie organ administracji może wyrazić zgodę na finansowanie przygotowania zawodowego przez okres dłuższy niż określony w ust. 1, nie dłuższy jednak niż dalsze sześć miesięcy.

§ 13. 1. Ze środków funduszu są finansowane:

- 1) zasiłki dla osób czasowo pozostających bez pracy, w razie braku odpowiedniej propozycji pracy lub propozycji przygotowania zawodowego, jeżeli osoby te są zarejestrowane w organie administracji,
- 2) dodatki pieniężne na członków rodzin osób, o których mowa w pkt 1, w wysokości zasiłku rodzinnego, wypłacane na zasadach przewidzianych dla pracowników.

2. Zasiłki i dodatki pieniężne, o których mowa w ust. 1, przyznają i wypłacają organy administracji na podstawie danych zawartych w karcie rejestracyjnej, potwierdzonych podpisem osoby zarejestrowanej.

3. Zasiłki i dodatki pieniężne, o których mowa w ust. 1, wypłacają organy administracji w okresach miesięcznych z dołu.

4. Zasiłek za okres pozostawania bez pracy krótszy niż jeden miesiąc wypłaca się w wysokości 1/30 zasiłku za każdy dzień.

§ 14. 1. Absolwentom szkół ponadpodstawowych, pozostającym bez pracy i zarejestrowanym w organie administracji innym niż właściwy ze względu na miejsce ich zamieszkania, zasiłki wypłaca organ administracji właściwy dla miejsca zarejestrowania.

2. Organ administracji wypłacający zasiłek zawiadamia o wypłacie organ administracji właściwy dla miejsca zamieszkania absolwenta.

§ 15. Zasiłek dla osób czasowo pozostających bez pracy ze środków funduszu nie przysługuje w razie:

- 1) podjęcia zatrudnienia,
- 2) nabycia uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego lub rentowego,
- 3) niestawienia się do siedziby organu administracji w wyznaczonym terminie,
- 4) nieprzyjęcia bez uzasadnionej przyczyny propozycji pracy, do której osoba czasowo pozostająca bez pracy ma przygotowanie zawodowe, lub trzech propozycji odpowiednich prac zastępczych albo propozycji przygotowania zawodowego niezbędnego do uzyskania pracy.

§ 16. 1. Osobom czasowo pozostającym bez pracy, które w ostatnich trzech latach pracowały w społecznych zakładach pracy łącznie co najmniej 24 miesiące, przysługuje przez okres pierwszych 3 miesięcy pozostawania bez pracy zasiłek w wysokości 70% przeciętnego wynagrodzenia pobieranego w ostatnim społecznym zakładzie pracy. Zasiłek ten nie może być niższy od najniższego wynagrodzenia zasadniczego i nie może przekraczać dwukrotnej jego wysokości.

2. Do osób, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy § 9 ust. 2 i 3.

3. Po upływie 3 miesięcy pozostawania bez pracy zasiłek, o którym mowa w ust. 1, ulega obniżeniu do wysokości 60% przeciętnego wynagrodzenia pobieranego w ostatnim społecznym zakładzie pracy. Zasiłek ten nie może być jednak niższy od najniższego wynagrodzenia zasadniczego i nie może przekraczać półtorakrotnej jego wysokości.

4. Po upływie 6 miesięcy pozostawania bez pracy zasiłek ulega obniżeniu do wysokości najniższego wynagrodzenia zasadniczego.

5. Zasiłku nie obniża się zgodnie z ust. 4 w stosunku do osób otrzymujących dodatek w wysokości zasiłku rodzinnego oraz do osób, które przekroczyły 55 lat — kobiety i 60 lat — mężczyźni, a także w innych wypadkach uznanych przez organ administracji za szczególnie uzasadnione.

6. Osobom, które dotychczas nie pracowały lub nie spełniają warunków określonych w ust. 1 i 2, przysługuje zasiłek w wysokości najniższego wynagrodzenia zasadniczego.

§ 17. W skierowaniu do pracy wydanym przez organ administracji osobie czasowo pozostającej bez pracy i pobierającej z tego tytułu zasiłek oraz dodatek pieniężny w wysokości zasiłku rodzinnego zamieszcza się adnotację o wypłaceniu tego zasiłku (dodatku).

§ 18. Ze środków funduszu mogą być finansowane dodatkowe miejsca pracy tworzone:

- 1) w miejscowościach, w których nie ma możliwości zatrudnienia osób pozostających bez pracy,
- 2) dla osób niepełnosprawnych, w tym również dla osób, które nie mogą wykonywać pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie, oraz dla inwalidów i kobiet ciężarnych.

§ 19. 1. Dodatkowe miejsca pracy mogą być zorganizowane, za zgodą organu administracji, przede wszystkim w społecznych zakładach pracy, które mają możliwość:

- 1) rozszerzenia w systemie pracy nakładczej (chałupniczej) produkcji:
 - a) opartej na surowcach lokalnych i odpadowych, przeznaczonych na zaopatrzenie rynku,
 - b) prostych elementów lub wyrobów w kooperacji z produkcją podstawową, jeżeli istniejące warunki umożliwiają przesunięcie wykonania niektórych operacji produkcyjnych do tego systemu.
- 2) rozwijania usług dla ludności.

2. Przy organizowaniu dodatkowych miejsc pracy środki funduszu mogą być wydatkowane na:

- 1) zakup lub najem maszyn (urządzeń),
- 2) wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w dodatkowych miejscach pracy oraz na składki na ubezpieczenia społeczne za te osoby, przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

§ 20. 1. Przeciętny koszt zorganizowania jednego dodatkowego miejsca pracy nie może przekraczać pięćdziesięciokrotnej wysokości najniższego wynagrodzenia zasadniczego.

2. Jednostki gospodarki społecznej rozliczają się ze środków funduszu otrzymanych na zorganizowanie dodatkowych miejsc pracy z organem administracji, który te środki przyznał, w terminie 7 dni po upływie każdego półrocza.

§ 21. Ze środków funduszu mogą być finansowane wynagrodzenia, świadczenia i składki na ubezpieczenie społeczne w odniesieniu do osób zatrudnionych przy robotach interwencyjnych, organizowanych przez organ administracji, w zależności od sytuacji na rynku pracy, jeżeli w miejscowych uspołecznionych zakładach pracy nie ma możliwości zatrudnienia osób czasowo pozostających bez pracy — przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

§ 22. Osobom zatrudnionym przy robotach interwencyjnych, zorganizowanych w uspołecznionych zakładach pracy, przysługują wynagrodzenie odpowiadające kategorii zaszerzegowania i stawce płac na danym stanowisku pracy oraz dodatki i inne świadczenia według zasad obowiązujących w zakładzie pracy, w którym te roboty są wykonywane.

§ 23. Uspołecznione zakłady pracy prowadzące roboty interwencyjne rozliczają się ze środków funduszu otrzymanych na zorganizowanie robót z organem administracji, który te środki przyznał, w terminie 7 dni po upływie każdego półrocza.

§ 24. Uspołecznione zakłady pracy prowadzące roboty interwencyjne zawiadamiają organ administracji o każdym wypadku rozwiązania stosunku pracy z osobą zatrudnioną przy tych robotach lub porzuceniu przez nią pracy.

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że do rozliczeń środków funduszu ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 1984 r.

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: S. Ciosek